

CSOPORTKÉP CSONTVÁRYVAL ÉS BOJLERBELSŐVEL

JÓDAL RÓZSA

Egy tízszer ötméteres helyiség. De lehet hússzor hatméteres is. Asztalok kétoldalt kockás terítővel letakarva. Vagy fehérek az abroszok? Borpecsétes fehér abroszok? Sárga, esetleg piszkoskék damasztabroszok? Kétoldalt. Szemben, középütt, színpad. Színpad? Nem. Emelvény. Valami olyan – tákolmány. Vagy az se? Nyilván még az se. Csak úgy, szimplán, egy szinten a többiekkel. Marcikám. Mennyi látszik majd belőled/belőletek egyáltalán?

Most lassan benépesül a „terem”. Kocsma? Még csak nem is kocsma. Pince. Valami alacsony – de azért nem túl alacsony – pincehelyiség. Egy-egy asztalnál egy-egy ember. Aztán még egy-egy. Meg még egy-egy. Szétszórjuk őket, elhintjük, mint a mazsolát. Minden asztalnál legyen valaki. Néhányan. De ne szimmetrikusan, mert túlságosan művi lesz, mesterkéltné. Helyezzük el tehát őket aszimmetrikusan. Mondjuk annál a jobb első asztalnál üljön csak egy magában iszogató, magában búsuló valaki. Nem. Nem. Legelől szoktak torlódni, legelől fűrtökben szoktak lógni a kíváncsiak. Legyen a magában borozgató inkább jobbközépen.

És most a füst. Jó vastag cigarettafüst. Wells és Best, és persze Lord, esetleg itt-ott Marlboro. Meg Kent. Kígyózzon egy magányos pipafüst is a meglehetősen alacsony, műanyag kazettás mennyezet felé? Mondjuk egy magányos sznob ott a balközépen pöfékel. Nekem volt egyszer egy pipám. Úgy tíz éve? Vagy több ideje már? Sose tanultam meg igazán pipázni. De ő csak pipázzon, és közben hanyagul rázogassa a keresztbe vetett lábait. És unottan nézze le a társaságot.

Most vessük be a zajt. Fecsegés és röhögés, röhincselés. Csajok magakelletése. Viháncolás. Pohárcsengés, széktologatás. Egy feldöntött üveg zaja. Zajjal jár az ilyesmi? Kloty, kloty, csorog, csordogál kifelé/lefelé, bugyog/csepeg a bor, a szurtos padlón tócsa. Á, nyomban felkapják/elkapják majd a nyakát, mihelyt dőlni kezd, nem két krajcárba kerül az ilyen jóféle száraz vagy félszáraz . . . csak az asztalterítón nő, növoget majd szép csendben a tompavörös, nedves folt. S miért lenne a padló szutykos? Még nem az. Majd csak lesz.

Kávék. Sok rosszul pörkölt, szemcsésre darált, titkon cikóriával megkeresztelt kávé lötyög a vastag falú, szürkésre kopott, repedezett mázú kávéscsészékben. Lehet köztük néhány új is, amelyeket mondjuk a napokban vásárolt a tulaj a töröttek, lecsempültek helyébe.

S most jössz te, Marcikám, meg a „zenekarod”. Úgy hallottam, még mindig hármásban dolgoztok. Nem tudom, a „hangszereitekkel” együtt vonultok-e be. Vagy azok már ott várnak rátok a helyszínen, a terem mélyén? Egy ilyen aránylag kicsi, aránylag alacsony helyiségben azt hiszem, frappánsabb lenne, ha úgy vonulnátok be vele/velük együtt. Esetleg magasan a fejetek fölé tartva/emelve. De nem, nem, az túl nehéz lenne. Úgy kell majd bevonzolnotok. Vagy begörgetnetek? Talán mégis el kellett volna mennem a „hangversenyedre”. Hívtál. Csak úgy foghegyről, mintegy mellékesen, ahogyan már te szoktad. És én meg is ígértem neked, de lásd be, nagyon rossz bőrben vagyok mostanában, rossz passzban vagyok, hogy úgy mondjam, hát nem tudnék most emberek közt bájologni . . . Még hogy lásd be! Nem is fogod megtudni, miért nem mentem el. Annál sokkal büszkébb vagy, hogy valaha is megkérdezd, még azt se, hogy ugye akkor, ezek szerint, máskor se megyek el, és így nem is írok majd soha róla úgy, ahogy gondoltad/remélted, úgy, ahogy ígértem, és akkor ezzel meg is szakad a barátságunk, vagy hogy is lesz ez?

De már látlak is benneteket, ahogy vonultok be a két asztalsor szűk közében. A közönségetek üvöltve üdvözöl, talán biztat is, mint ringben a bokszolókat vagy az arénában a bikát. A kopaszra nyírt tojásfejedet látom – alkalmasint a másik kettőé is tar lehet – igazi, törőlmetszett skinheadek vagytok/akartok ti lenni, persze inkább csak külsőségekben, talpig feketében és bakancsban marconáskodva. Vagy azóta, hogy hazasuvadtál külföldről, változott az ábra? Úgy elmaradtunk egymástól.

Mindannyian a régi bandából. Pedig olyanok voltunk mi valaha, mint egy kéz öt uja. Aztán szertefutottunk/gurultunk csipogva, mint a csibék, ha közjük ereszkedik a héja.

A zenéd. Nem láttalak/hallottalak mostanában, csak ahogy mesélted/mesélték. Valaha. Valahol. Valakik. Hogy bojlerbelsőket ütögettek. Ütögettek/rugdostok/kibeleztek, miközben magnóról recseg a szerzeményed. Nem tudom, újabban vokális is? Vagy csak instrumentális? S hogy esetleg élőben is énekeltek-e.

A bojlerbelső. Szürkén/ezüstlőn/tömören. Visszhangzik . . . Vagy to-kostul/ruhástul hófehéren áldozod fel a művészet oltárán? Ott veti le hősín zománcleplet, zománc páncélját a cirkuszra éhes, szájtáti közön-ség előtt?

Kalapácsütések. Rituális, ritmikus kalapácsütések. Megreped, majd lepattan a hőszabályzó táblája. Messzire repül a halványpiros műanyag mutató. Talán valakinek a kávéjába. Talán éppen az (elhagyott) élet-társad kávéjába. Talán éppen abba a virágos kávészibrikbe, amelyből a kétéves fiatokat itatja. Állítólag. Amióta elhagytad (?) őket. Merthogy a gyerek kéri. A kávé. És neki (Valikának) nincs szíve nem adni. Ha már kéri. A fia. Hisz neki/nekik másuk nincs már, egymáson kívül. Tudtad? Hiszed?

Visítás. Visítások. Elismerő fel-felhorkanások, ahogyan az már lenni szokott ilyenkor. Minden a megszokott forgatókönyv szerint.

Kalapácsütések. Egyre vadabbul. Egyre erőteljesebben. Egyre szila-jabban. Mondd – füvezel/füveztek még? A fehér bojlercsuhán horpa-dások. Sebek és kelések. Cseng-bong a terem. Csengenek-bonganak a fülek. Tam-tatam. Tam-tatam. A ritmus. Visz. Tam-tatam. És letépdök – mint levert vese – a fehér zománcburkolat. Vagy kettéreped inkább? Szétreped és kitárulkozik, mint egy felvágott has/hasüreg? Ez érdekelne. Ez még érdekelne. Talán. Hogy ezt meg tudjátok-e csinálni, srácok. A nagyérdeműnek. Hogy (vésővel-kalapáccsal) csak úgy felvágjátok-e a bojler hasát. Akkor elővillanna a belseje. A Titok. S mi van belül? Kóc. Üveggyapot. Csak kóc? Csak vatta? Ez a „Titok”. Mindig ez van. Mindennel. Minden titok csak ilyen. Már unom. *Nagyon unom.*

De ez éles! De ez szúr! Tele lesz veled a nézők/bámmészködők/csoda-lesők orra/szeme/szája, minden nyílása. Ugye, erre nem számítottatok? Ugye, ez nem volt benne a „cechben”? Csak szúrj/szúrjatok, Marcikám,

az üvegvattáitokkal. Szúrjatok vissza minden sérelmet. A magatokét és a másokét. Az enyémet és a miénket. A bujkálásokért. A rettegésekért. A meneküléseitekért és a mindig-mindig-mindenhonnan-mindenkori hazatántorgásaitokért/hazavánszorgásaitokért/hazakívánkozásaitokért és hazaszuppolásaitokért. A megkülönböztetésekért, a megaláztatásokért. A munka-szerelem-szeretet-biztonság nélküliségeitekért . . . Szúrjatok. Szálljon csak, pilinkézzon az üvegvatta, fehér álruhás, gyilkos-tűhegyes gombostűket síró tejködként lengje be a világot körülötted. *Akarom!*

Akarom? . . . Fölteszek magamnak egy kávé. Még ez van. A kávé. Meg a cigi . . . *Ennyi maradt a világból.* Nem mentem el a koncertedre. Vártál? Vársz? Lehet, hogy még mindig vársz?!

Már pusztán áll a bojlerbelső. Tömörezüst valóság. Kalapálhatjátok. Ezt ugyan verhetitek/ütlegelhetitek/véshetitek/faraghatjátok. Akármivel. Ez ellenáll. *Mert azért van, ami ellenáll.* Van. Mert mindent azért csak nem lehet szétverni, összezúzni, a szentségit?! *Ezt* mutassátok meg, Marcikám, ezt demonstráljátok!

. . . Nem tudom, Dénes ott van-e? Hát Sándor . . . és Laci . . . és mind a régiék a bandából. A sok régi jó haver, aki most iskola . . . és állás . . . és nő . . . és pénz . . . és egészség és remény nélkül . . . és még mi minden nélkül. Van. Csak úgy. Egyszerűen. *Van.* Elmentek-e hajcihőt nézni, bojlerkalapálást/bojlerroncsolást – koncertet – hallgatni? Vagy ők is otthon maradtak? A négy fal foglyaként? A saját félelmeik/fóbiáik/kisebbrendűségi érzéseik/betegségeik/képzelt(valóságos?) nyavalyáik (rögeszméik?) foglyaként?

Es cseng-bong, fémesen visszhangzik a „hangversenyterem”, amelyben már vágni lehet a füstöt. Olcsó törköly- és sörszag keveredik savanyú borszaggal. Lőrével. Zsírosan fénylenek, izzadságban fürdenek az arcok, a tenyerek, a hátak. Ruhákat, poharakat és üvegeket dobálnak le és széjjel. Asztalokat tolnak össze és szét, székeket rúgnak félre, szétzilálódnak a terítők, a helyiség és az emberek. Sokan már biztosan ott tolonganak – szokás szerint – előttetek, néhány jó (és melyik nem jó ilyenkor?) csaj ott rázza, teker(get)i magát közvetlenül az orrotok előtt. A zene ütemére. Harsog. A magnózene. És a bojlerzene. Zene. A zenétek. Tam-tatam. Tam-tatam. Tam! Tam! A kemény, elkeseredett ütéseitek. A rossz világításban (hangulatvilágítás, ó!) verejtékező meztelen felsőtestek. A tar, konok koponyáitok. A sok szürkére kopott/mo-

sott fekete cucc. Tam-tam-tam! Mindenki mozog, hullámoz, táncol, tántorog körülöttetek. Mindenki üvölt, sikít, harsog. Mindenki részt vesz. Részt akar venni. Tam! Tam! Tamtata! Tamtata! Tam! Tam! A bojlerbelső továbbra is makulátlanul ezüstlik. Világít. A bojlerbelső egyetlen komolyabb horpadás és karcolás nélkül veri vissza az erőteljes ütéseket. Körbetáncolják. Sok csaj már levetette a blúzát, a srácok az ingüket, a fehér, átlucskosodott trikójukat lengetik. Mint egy bálványt – mint egy *magányos szent cédrust* – táncolja körül a sok fehérén lejtő alak a bojlerbelsőtöket, Marcikám, siker, Marcikám, ne hagyjátok abba, csak most ne hagyjátok abba! Már mindenki táncol, mindenki üvölt, együtt táncol és együtt üvölt, tam-tatam, fehér félkörben, fehér karéjban . . . körök . . . félkörök . . . koncentrikus körök csupa-csupa fehér, vézna . . . kísértetiesen fehér, és kísértetiesen/légiesen vézna, zöld arcú, mintegy transzban tántorgó/lejtő /lebegő, kába egymásrautaltságban egymásba kapaszkodó alakok . . . micsoda körtánc . . . micsoda szent mákony és micsoda ritmus. Tam-tatam! Tam-tatam! . . . Középujt a bojlerbelső ezüstlik, tömören és megingathatatlanul, makulátlanul, ő a kezdet és a vég, a pillanatnyi biztonság és a . . . és a . . . mi is . . . mi is még?

Hogyan fejezzem... hogyan fejezném... be? Ha mégis cikket írok/írnék rólad – esetleg verset, novellát, kritikát, vagy mondjuk, apoteózist... valamit! – Marcikám, mondd, hogyan fejezzem be?!

a) Tegyen pontot mindennek a végére, mondjuk egy hatalmas robbanás, amibe az egész világ – de legalábbis a ti világotok – belereszket, s tűnjön el minden és mindenki, mint a bibliai Szodomában és Gomorában, és csak a tiszta lelkiismeretű Lótok menekedhessenek meg a pusztulásból?

b) Befejezhetném úgy is, olyan módszerrel, ahogyan kezdtem: hogy teszem azt, a „bojlerkoncert” végeztével, mint az animációs filmekben, fokozatosan – egyesével és párosával, felváltva – tűnedezne el a közönség és az előadók, egyszerűen kisiklanának a képből, egyenként kipattognának, s a helyszínen csak az üres asztalok, felborogatott székek maradnának. Esetleg, hasonló technikával, egy-egy pattintásra, azok is eltűnnének a képből. És maradnának a pusztas falak. Az üres, vedlett, penészszagú, málló vakolatú helyiség a maga sivárságával.

c) Vagy fejezzem be a Körtánccal? Ahogy a zöldképű, kiálló bordájú sápadt/fehér alakok üvöltve körbetáncolják, körbelejtik a Bojlerbelsőt, az Állandóság és Elpusztíthatatlanság jelképét, és persze benneteket, Marcikám, a megkerülhetetlen, a rég megjósolt Szólókat/Megszólaltatókat, titkos Sámánokat és rejtett tartalmak, a mélyben munkáló érzések Megjézőit, és így, mintegy felmagasztosítva és felmagasztosulva egy csodálatos Csontváry-forma képpé állna össze, majd kimerevedne az egész?

d) Esetleg maradjon az előbbi látomáskép, azzal a különbséggel, hogy kimerevedve lassan világosodni/fehéredni kezd . . . már csak kontúrjaiban él . . . végül teljesen eltűnik/áttűnik, felszívódik egy más dimenzióba, s bennünk már csak emléke dereng sejtelmesen?

Ha találkozunk egyszer, Marcikám – ha találkozunk még egyáltalán –, s ha meg tudsz nekem bocsátani, amiért nem mentem, *nem mehettem* el a hangversenyre – meg fogom tőled kérdezni. Ezt mindenképpen.

